

TUSAF YÖNETİM KURULU TMO SEKTÖR DEĞERLENDİRME TOPLANTISINA KATILDI

TMO GÜVERCİNLİK TESİSLERİ, 7 ARALIK 2016, ANKARA

TMO Genel Müdürü başkanlığında TMO Güvercinlik Tesislerinde yapılan periyodik toplantıya, TMO Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları, Şube Müdürleri ve Bölge Müdürlükleri temsilcileri katılmıştır. Ayrıca, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdür Vekili Mesut Akdamar, sektörler adına ise, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu(TUSAF) Başkanı E.Günhan Ulusoy, TUSAF Başkan Yardımcısı Selçuk Aydınalp, TUSAF Yönetim Kurulu Üyeleri Murad Bertan, Vecdi Kozlu ve Celalettin Yılmaz, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş, Konya Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Orta Anadolu İhracatçı Birliği Başkanı Turgay Ünlü, Ulusal Hububat Konseyi Başkanı Mustafa Yılmazkart, Hubuder Başkanı Gülfem Eren, Makarna Sanayicileri, Nişasta üreticileri, Pirinç ve Bulgur Üreticileri, Bakliyat sektörü temsilcileri katılmışlardır.

Toplantıda, sektörlerle ilgili olarak hububata ilişkin iç ve dış piyasa, TMO uygulamaları ve diğer konularla ilgili bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Sektör temsilcileri tek tek mevcut durum değerlendirmelerini yapmışlar, sorunlar ve çözüm yolları bu çerçevede TMO Genel Müdürü İsmail Kemaloğlu tarafından cevaplandırılmıştır. Ayrıca, TMO Genel Müdürü; (M/T olarak) sezon alımlarında 1,660,000 ekmeklik ve 980,000 makarnalık buğday alımı yapıldığını belirterek, 7 Aralık tarihi itibarıyla 200,000 ekmeklik buğdayın serbest, sırasıyla 930,000 ekmeklik ve 170,000 makarnalık olmak üzere mamul madde ihracatı karşılığı satıldığını ifade etmiştir. Mevcut stokların, 1,700,000 ekmeklik, 44,000 ithal ekmeklik ve 250,000 düşük vasıflı yemlik buğday olarak bulunduğunu dile getiren Kemaloğlu, toplam 2,000,000 stoklarının bulunduğunu belirtmiştir. Stokların dağılımına bakıldığında, 2015 yılı ve öncesi stokların 800,000 ve kalan stokların ise 2016 sezonu ürünü olduğunu vurgulamıştır. Diğer hububat stoklarına ilişkin olarak ise 2,000,000 mısır ve 380,000 arpa'nın bulunduğunu ifade etmiştir.

TUSAF Başkanı Günhan Ulusoy, son zamanlarda uluslararası piyasalarda yaşanan finansal dalgalanmalar nedeniyle kurlarda yaşanan yukarı yönlü dalgalanmaların buğday piyasasını olumsuz etkilediğini ifade ederek, yıllık 4-5 M/T'lık buğday ithalat ve yüksek protein ihtiyacı dikkate alındığında bunun buğday fiyatlarına yansımalarının görüldüğünü belirtmiştir. Kasım 2016 tarihi itibariyle 3.2 M/T un ihracatı yapıldığını, yıl sonu itibariyle bu miktarın 3.5 M/T olmasının beklendiğine değinen Ulusoy, TMO'nun mamul madde ihracatı karşılığı DİR kapsamındaki hammadde satışlarından dolayı ithalat talebinin bir ölçüde azaldığını, Ekim ayı itibariyle 2.8 M/T olan buğday ithalatının yıl bazında 3.3 M/T'na ulaşmasının beklendiğini belirtmiştir. Bu noktada, Ulusoy, ithalat ihtiyacının azalmasının genel avantajları olmasına karşın, bu nedenle sektörde yüksek proteinli buğday arzının azalmış olmasının, üst grup fiyatlara yukarı doğru baskı oluşturduğunu ifade etmiştir. TMO stoklarında üst sınıfta buğday stokunun düşük seviyede bulunmasının, bu durumu daha da belirgin hale getirdiğini belirtmiştir.

Yüksek proteinli mevcut ithal buğdayların, fiili tüketime göre satılması gerektiğini dile getiren Ulusoy, bu sınıftaki buğdayların tükenmesi durumunda TMO'nun nasıl bir çözüm yaratabileceği konusunda, TMO'nun AB Kotoları çerçevesinde minimum 14.5 proteinli ve minimum 300-350 enerjili buğday ithalatı yapmasının uygun olabileceğini ifade etmiştir. OAİB Başkanı Turgay Ünlü ve Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik'de, TUSAF Başkanı Günhan Ulusoy'un görüş ve değerlendirmesine katıldığını ve AB kotlarının TMO tarafından kullanılmasının uygun olduğunu desteklemiş bulunmaktadır.

Sektör temsilcileri, nakliye hizmetlerindeki aksamalar üzerinde görüş alışverişinde bulunmuş ve bu kapsamda nakliyeci taşıyıcılar kooperatifçiliği sisteminde yaşanan sorunlar ve çözüm yolları konusunda TMO'dan destek istemişlerdir. Bu konuda, TMO Genel Müdürü, yaşanan sorunların belgelendirilerek kendilerine iletilmesinin büyük fayda sağlayacağını, Ulaştırma ve İçişleri Bakanlıkları ile bu sorunun çözüme kavuşturulması yolunda çalışmalarını yoğunlaştıracığını ve sektörler ile temas ve işbirliğine devam edeceklerini ifade etmiştir.

Bitkisel Üretim Genel Müdürü vekili Mesut Akdamar, kışlık ekilişlerin tamamlandığını, kuraklık ile ilgili olarak risklerin takip edildiğini, Aralık ayı yağış durumunu değerlendirdiklerini, belirtmiştir. Bu durumun, üretimi ne kadar etkileyip etkilemeyeceği konusunda bir tespitte bulunmak için erken olduğunu, rekolte beklentisi ile ilgili tahminlerin aralık sonunda daha belirginleşeceği olduğunu aktarmıştır.

İlk kez su kısıtı dikkate alınarak havza bazlı destek politikasının oluşturulduğunu, milli tarım projesine göre destekleri 2017 yılında hayata geçirmeyi planladıklarını ifade ederek, Maliye Bakanlığı ile gerekli görüşmelerin yapıldığına işaret etmiştir.

Konya Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ise DİİB rejimine yönelik olarak yapılan değerlendirmelerin, sektörün yapısal sorunların çözümünde faydalı olamayacağını, 2023 vizyonu çerçevesinde lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı ile çok önemli adımlar atıldığını belirtmiştir. Bu yıl enerjisi düşük buğday üretiminin tüm dünyada önemli bir sorun teşkil ettiğini, bu yılın bu şartlara göre geçirileceğini kabul etmemiz gerektiğini, yüksek proteinli buğday ihtiyacının dikkatle değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

TMO Genel Müdürü İsmail Kemaloğlu, yaptığı genel değerlendirme neticesinde, 2017 yılında yapılacak ilave lisanslı depolarla birlikte, 2018 yılında TMO'nun depoculuk ve fiili alım-satım fonksiyonlarının artık özel sektör tarafından yapılacağını belirtti. Böylelikle, TMO'nun regülasyon görevini piyasalar üzerinden sürdüreceğini, ancak fiili ticaretin serbest piyasada oluşacağını açıkladı.

DİR kapsamındaki satışlar hakkında, bu sisteminin TMO'nun esas politikası olmadığını, asıl görevinin iç piyasayı yönetmek olduğunu belirtmiştir. Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin bir kuraklık riskiyle karşılaşması durumunda, stokları yönetebilmek için, DİR satışlarını ihtiyaçlara göre yeniden değerlendireceklerini ifade etmiştir. Uzun dönemde mamul madde ihracatçılarımızın, TMO'nun DİR kapsamındaki satışlarını dikkate alarak, üretim stratejisi oluşturmaması konusunda uyarı Kemaloğlu, DİR kapsamındaki satışların her sezon olmayabileceğini, buna ilaveten bu nedenle gerçekleştirilen görev zararının sürdürülemez olduğunu vurgulamıştır.

AB kotalarını kullanma konusundaki sektör taleplerinin olumlu bulunduğunu ve bu konuyu değerlendireceklerini de belirten Kemaloğlu, yaptıkları bu toplantılar ile doğru bilgi almayı ve etkin bilgilendirme yapmayı amaçladıklarını ve bu politikalarına da devam edeceklerini belirtmiştir.